

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 9P/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218203762
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Vörösová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2218203762.1

Uznesenie

Okresný súd Dunajská Streda vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matka - T. M. - L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G.Š. A. XXX, Y. J., zastúpená: AK Natália Borsosová, s.r.o., so sídlom ul. Biskupa Király a otec - C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. E. XXXX/XX, K. D., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny K. D. za opatrovníka pre maloleté dieťa: S. G., nar. XX.XX.XXXX na zastupovanie maloletej v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

II. N a r i a d ť u j e s a neodkladné opatrenie v nasledovnom znení :

„Maloleté dieťa S. G., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne ponecháva v osobnej starostlivosti matky T. M. - L., L.. XX.XX.XXXX, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/60/2018.

III. Súd vo zvyšku návrh zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podala dňa 21.08.2018 na tunajšom súde návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k malol. dieťaťu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa s odôvodnením, že s otcom maloletej žila v spoločnej domácnosti do októbra 2017. V poslednej dobe mali partnerské nezhody, ktoré vyústili do citového ochladenia a k tomu, že otec malol. dieťaťa dňa 30.10.2017 opustil spoločnú domácnosť. Matka poukázala na to, že sprvoti sa s otcom dieťaťa vedela dohodnúť na výške výživného v sume 150 eur mesačne ako aj na úprave styku otca s malol. dieťaťom každé dva týždne v sobotu od 09:00 hod. do 16:00 hod. Otec dieťaťa dohodu porušil, začal prispievať na výživu malol. dieťaťa o 100 eur mesačne, za jún a august 2018 neprispel na výživu a podmienil platenie výživného odovzdaním dieťaťa na styk. Pre maloletú neprišiel až do 30.06.2018. Dňa 30.06.2018 vydala malol. dieťa otcovi, ktorý ju v ten deň nevrátil. Vrátil malol. až nasledujúci deň o 18:00 hod. Dňa 11.08.2018 prišiel otec pre dieťa, žiadal, aby matka pribalila veci aj na prespatie. Malol. dieťa sa vyjadrilo po styku, že nechce prespávať u otca.

2. Tunajší súd návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 17.08.2018, z konania vedenom pod sp.zn. č.k. 9P/59/2018 vylúčil na samostatné konanie.

3. Podľa ust. § 31 ods. 1 Zák. o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

4. Podľa ust. § 31 ods. 2 Zák. o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom, v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).
5. Podľa ust. § 31 ods. 4 Zák. o rodine na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.
6. S poukazom na citované zákonné ustanovenia súd ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka.
7. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.
8. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.
9. Podľa ustanovenia § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.
10. Podľa ustanovenia § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 C.s.p., nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.
11. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.
12. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.
13. Podľa ustanovenia § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.
14. Podľa ustanovenia § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.
15. Podľa ustanovenia § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.
16. Podľa ustanovenia § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.
17. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. o Civilnom mimosporovom poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
18. Podľa ustanovenia § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoR) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

19. Podľa ustanovenia § 28 ods. 2 ZoR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 ZoR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

23. Podľa čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

24. Neodkladné opatrenie súd nariadi na návrh, pričom výnimku z tohto pravidla predstavujú prípady, keď sa má neodkladné opatrenie nariadiť vo veciach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Pôjde o prípady, keď sa neodkladné opatrenie nariaďuje vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, resp. keď konanie vo veci samej bude spadať do kategórie tzv. nesporových (osobitných) konaní, ktoré sa môžu začať aj bez návrhu - z úradnej moci. Pokiaľ sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia musí opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia, podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Opísaním rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ musí preukázať z čoho t.j. z akých okolností vyvodzuje svoj nárok na nariadenie 9P/59/2018 neodkladného opatrenia. Navrhovateľ musí deklarovateľ opodstatnenie nároku vo veci samej. Už v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ musí predložiť také dôkazy a osvedčiť také skutočnosti, ktoré opodstatňujú jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ má dôkaznú povinnosť, pokiaľ ide o skutočnosti preukazujúce, že je daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň má povinnosť tvrdenia, čo sa týka skutočností odôvodňujúcich navrhované neodkladné opatrenia. Navrhovateľ musí tiež preukázať existenciu hroziacej ujmy, to znamená, že navrhovateľ musí osvedčiť, že bez nariadenia neodkladného opatrenia by mohla vzniknúť značná ujma, závažná a dokonca neodstrániteľná.

25. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo malol. dieťa zverené do osobnej starostlivosti na výchovu malol. dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie si citových vzťahov je osobný styk rodiča s malol. dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo malol. dieťa zverené do výchovy je najmä to, aby pri styku s malol. dieťaťom svoju rolu vo výchove malol. dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom, a v intenciách dohovoru o právach dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý má malol. dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa

vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s malol. dieťaťom a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

26. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Treba zdôrazniť, že rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. V Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18 ods. 1 je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku by súd preto nemal ignorovať ani záujmy dieťaťa, ale ani opodstatnené pracovné, či iné povinnosti rodičov. Rodičia maloletého dieťaťa by sa v záujme dieťaťa mali predovšetkým na úprave styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, dohodnúť. Až následne, ak takáto dohoda nie je možná, upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom súd, pričom je povinný prihliadnúť predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Špecifická situácia nastáva pri rozhodovaní súdu o návrhu rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, na úpravu styku, neodkladným opatrením. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd upraví styk rodiča s maloletým dieťaťom, má iba dočasný charakter a až v konaní vo veci samej musí súd prvého stupňa posúdiť všetky kritériá a zásady, splnenie podmienok pre úpravu styku s rodičom, musí však predovšetkým skúmať záujem maloletého dieťaťa. Na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že ak rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, sa s dieťaťom, najmä s maloletým, dlhší čas nestretáva, nepodieľa sa na jeho výchove, môže nastať nezvratiteľný stav, ktorý má za následok vzájomné odcudzenie rodiča a dieťaťa, nehovoriac o absencii výchovných prvkov zo strany tohto rodiča k dieťaťu.

27. Neodkladné opatrenie je procesný inštitút, ktorého účelom je neodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je to potrebné. Možno ho nariadiť, keď sú osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, nakoľko pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor pre vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy. Rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia. Dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia musí existovať v čase, keď o neodkladnom opatrení súd rozhoduje.

28. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti o maloleté deti je potrebné uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Neodkladným opatrením súd aj z úradnej povinnosti (bez návrhu) môže odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí súd. Obsah tohto neodkladného opatrenia súvisí s otázkou výchovy mal. dieťaťa. Výchova mal. dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý má v Zákone o rodine normatívne vyjadrenie. To neplatí o pojme starostlivosť o dieťa. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom neodkladného opatrenia je inštitútom procesného práva. Jeho úprava obsahuje provizórnosť ako pojmový znak neodkladných opatrení.

29. Po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako i celého obsahu spisového materiálu v konaní vedenom pod sp.zn. 9P/59/2018, tunajší súd dospel k záveru, že návrh matky maloletého dieťaťa je čiastočne dôvodný a nateraz je v záujme maloletého, aby došlo k stabilizácii jeho výchovného prostredia za účelom zabezpečenia jeho zdravého psychického vývinu tak, aby sa predišlo nepriaznivým dôsledkom na jeho psychickom a fyzickom zdraví. Z uvedeného dôvodu súd vzhľadom na vek maloletého dieťaťa ako aj na viazanosť na matku a na jeho denný režim rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

30. Nová právna úprava síce upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej, vzhľadom však na skutočnosť, že matka pred návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podala aj návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým a návrh na zverenie do osobnej starostlivosti, t.j. vo veci samej, súd v zmysle ust. § 330 ods. 1 C.s.p. rozhodol tak, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp.zn. 5P/60/2018.

31. Podľa ustanovenia § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

32. V preskúvanom prípade s prihliadnutím k okolnostiam je možné a potrebné určiť výživné na maloleté dieťa s tým, že výživným v nevyhnutnej miere na maloleté dieťa môže byť v súčasnosti suma 27,318 EUR zo strany otca ako aj matky maloletého dieťaťa, t.j. 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené neplnoleté dieťa v zmysle § 62 Zákona o rodine, nakoľko súd nemá v tomto štádiu konania vedomosť o majetkových, finančných a osobných pomeroch rodičov maloletých, ktoré by boli podkladom pre rozhodnutie o vyššej sume výživného. Vzhľadom na to, že si otec plní svoju vyživovaciu povinnosť v sume 100 eur mesačne čo je viac ako v nevyhnutnej miere, preto v tejto časti návrh matky ako neosvedčený zamietol.

33. Čo sa týka úpravy styku otca s malol. dieťaťom, súd v tejto časti návrh zamietol z dôvodu, že dňa 22.08.2018v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/60/2018 bolo rozhodnuté o návrhu otca malol. dieťaťa o nariadení neodkladného opatrenia v nasledujúcom znení:

„ Otec malol. dieťaťa je oprávnený sa sýkať s malol. S. G., L.. XX.XX.XXXX každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod., s tým, že malol. dieťa prevezme a odovzdá matke v mieste bydliska matky. Matka je povinná malol. dieťa na styk riadne pripraviť, dieťa odovzdať otcovi a prevziať ho od otca v stanovených termínoch“. Voči citovanému uzneseniu je prípustné odvolania a v prípade ak matka nesúhlasí s uvedeným upraveným stykom otca s malol. dieťaťom, má právo využiť inštitút opravného prostriedku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu čo do výroku II. a III. je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súd, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Proti tomuto uzneseniu čo do výroku I. odvolanie nie je prípustné.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej

obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Toto uznesenie je predbežne vykonateľné doručením.